

แหล่งน้ำตามธรรมชาติ พื้นที่ป่าเสม็ดและแหล่งที่อยู่อาศัยของฝูงนกน้ำ นานาชนิด

รอยต่อระหว่างหมู่ที่ 2 ต.พนางตุง อ.ควนขนุน จ.พัทลุง กับพื้นที่หมู่ที่ 6 ต.บ้านขาว อ.ระโนด จ.สงขลา และรอยต่อระหว่างทะเลน้อย ในเขตห้ามล่าสัตว์ป่าทะเลน้อย อ.ควนขนุน กับทะเลสาบสงขลา (ทะเลหลวง) โดยมีคลองนางเรียง คลองยวน และคลองกลางเป็นเส้นทางในการวิ่งเรือเชื่อมต่อกันนั้น

อาณาบริเวณพื้นที่แห่งนี้ได้เป็นแหล่งเลี้ยงควายฝูงปล่อยทุ่งของเกษตรกรชาว อ.ควนขนุน จ.พัทลุง มานานแสนนาน โดยมีฝูงควายในบริเวณดังกล่าวไม่น้อยกว่า 4,000 ตัว แต่ก่อนหน้านี้ชาวบ้านนักท่องเที่ยวไม่สามารถเดินทางไปดูวิถีชีวิตของฝูงควายดังกล่าวได้ เนื่องจากไม่มีเส้นทางเข้าไปยังบริเวณดังกล่าว โดยในช่วงหน้าแล้งมีจักรยานยนต์ ในช่วงหน้าฝนใช้เรือหางยาวเท่านั้น

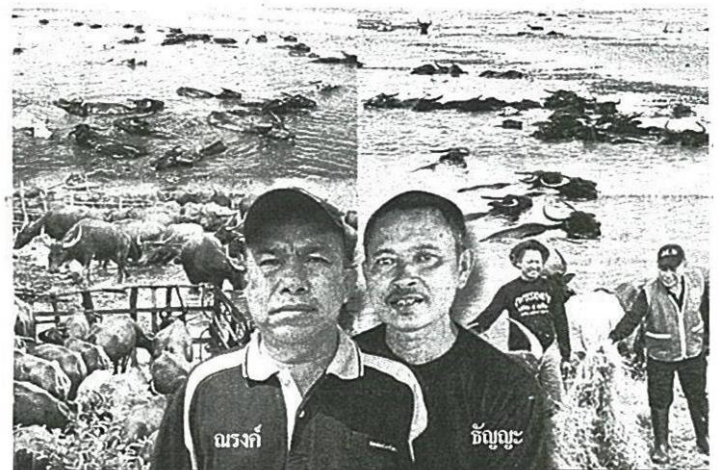
ส่วนเจ้าของฝูงควายส่วนใหญ่จะเข้าไปดูควายเดือนละ 1-2 ครั้ง...

สำหรับการดำรงชีวิตของฝูงควายเหล่านี้จะผดแปลกแหวกแนวกับควายตามพื้นที่ต่างๆของประเทศไทยเพราะในยามช่วงหน้าแล้งฝูงควายจะกินหญ้าในทุ่งหญ้าอันกว้างไกล กินหญ้าตามแหล่งน้ำที่มีน้ำขังและในป่าเสม็ด ส่วนในช่วงหน้าฝนซึ่งมีน้ำท่วมขังฝูงควายดังกล่าวก็จะดำน้ำเพื่อกินหญ้าและพืชน้ำได้พื้นน้ำ

รวมทั้งพักอาศัยอยู่ในน้ำเป็นเวลานาน...ในช่วงที่มีน้ำท่วมขังสูงเจ้าของฝูงควายก็จะใช้เรือหางยาวต้อนฝูงควายไปไว้ในที่ปลอดภัยอาทิบนถนน ที่เนินสูง การเสียชีวิตของควายเหล่านี้จึงเกิดขึ้นเป็นจำนวนมาก

อย่างไรก็ตาม หลังจากที่มีการก่อสร้างสะพานเฉลิมพระเกียรติฯ 80 พรรษา ซึ่งเป็นสะพานยกระดับที่ยาวที่สุดในประเทศไทยเพื่อเชื่อมพื้นที่ ต.พนางตุง อ.ควนขนุน กับพื้นที่ ต.บ้านขาว อ.ระโนด จ.สงขลา ได้เสร็จสิ้นลงในปี 2550 จึงทำบริเวณจุดเลี้ยงควายได้สะพานดังกล่าวได้รับ

ในพื้นที่แห่งนี้...มีบ่อนพืชน้ำควายมากถึงบ่อน "ควายน้ำ" พัทลุงเคยไปสร้างชื่อเสียงให้ปลายเขาหวัดเอาชนะคู่ต่อสู้คว้าเงินเดิมพันมาให้เจ้าของมากถึง 10 ล้านบาทมาแล้ว โดยควายที่นำไปชนนั้นจะมีราคาสูงถึงตัวละ 40,000-50,000 บาท

อะเมซซิ่งไทยแลนด์ ควายน้ำพัทลุง

ความสนใจจากประชาชน นักท่องเที่ยวเป็นอย่างมาก จนทำให้มีการเรียกชื่อฝูงควายดังกล่าวว่า "ควายน้ำ"

ด้วยเพราะวิถีชีวิตของพวกเขาส่วนใหญ่จะอาศัยอยู่ในแหล่งน้ำที่มีระดับน้ำสูงและจะดำน้ำเพื่อกินหญ้า วัชพืชได้น้ำอย่างต่อเนื่อง สุกก็เกลี้ยงแก้ว อายุ 52 ปี อยู่บ้านเลขที่ 255 หมู่ที่ 1 ต.ทะเลน้อย อ.ควนขนุน เจ้าของฝูงควายกว่า 150 ตัว เล่าให้ฟังว่า การเลี้ยงควายฝูงในพื้นที่แห่งนี้เป็นอาชีพเสริมที่ตกทอดมาตั้งแต่พ่อแม่จนถึงบุตรหลาน ขณะนี้จำนวนเกษตรกรที่เลี้ยงควายใน ต.พนางตุง ต.ทะเลน้อย อ.ควนขนุน มีไม่น้อยกว่า 100 ราย ส่วนจำนวนควายจะแบ่งเป็น 4 ระดับ คือ 10-30 ตัว 30-50 ตัว 50-100 ตัว และ 100 ตัวขึ้นไป โดยการเลี้ยงควายในแต่ละฝูงจะมีควายเพศผู้เพียงตัวเดียว

แต่หากมีควายเป็นจำนวนมากก็จะมีควายเพศผู้ 2-3 ตัวเท่านั้น โดยแต่ละฝูงจะมีผู้นำฝูงหรือจำฝูง ตัว ซึ่งจะมีทั้งเพศเมียหรือเพศผู้ เมื่อเพศผู้อยู่ในฝูงประมาณ 8 ปี...ก็จะมีการจำหน่ายควายเพศผู้ให้กับเกษตรกรรายอื่นๆ และเลือกซื้อหาเพศผู้ที่มีลักษณะดีมาแทนเพื่อป้องกันมิให้เกิดสายเลือดชิดทำให้ควายโตช้า

"การเลี้ยงควายที่น้องทุนต่ำแต่กำไรดี จะไม่ใช้การเจาะจมูกเพื่อ

ใช้เชือกลำนเหมือนพื้นที่ทั่วไป หากจะมีการเจาะจุมูกก็จะมีไม่เกินฝูงละ 2-3 ตัวเท่านั้น การออกหากินของควายจะแยกหากินกันเป็นกลุ่ม แต่บางตัวก็แยกย้ายไปหากินในกลุ่มควายต่างๆ แต่เมื่อถึงเวลาตอนเย็นที่กลับเข้าคอก กลับเข้าฝูงโดยทันที

แน่นอนว่า...เจ้าของฝูงควายสามารถจำได้แม่นยำว่าควายตัวใดเป็นของตน แต่หากเลี้ยงร่วมกันเป็นหมู่ญาติก็จะมีการใช้หลักเจาะหูเป็นเครื่องหมาย แต่ก็มีน้อยมากที่ทำกันในลักษณะดังกล่าว

ัญญะ สุพรรณสงค์ อายุ 53 ปี อยู่บ้านเลขที่ 291 หมู่ที่ 1 ต.พนางตุง อ.ควนขนุน จ.พัทลุง อีกคนหนึ่งที่เป็นเจ้าของฝูงควายจำนวนหลายตัว และยังทำหน้าที่เป็นคนกลางในการเจรจาติดต่อการซื้อขายรวมทั้งจับควายในคอกส่งขาย เสริมว่า ควายเพศเมียจะให้ลูกเมื่ออายุประมาณ 3 ปีครึ่ง จะมีอายุโดยเฉลี่ยประมาณ 25-30 ปี

ควายเพศเมียแต่ละตัวจึงให้ลูกได้ 20-25 ตัว ส่วนสีของควายส่วนใหญ่จะมีสีเหมือนพ่อพันธุ์ ซึ่งควายขาวหรือ "ควายเผือก" จะมีน้ำหนักมากกว่าควายสีดำ

ในส่วนของการซื้อขายนั้น ส่วนใหญ่จะมีการซื้อขายในช่วงหน้าน้ำ (หน้าฝน) โดยตลาดส่วนใหญ่จะอยู่ในจังหวัดสงขลา ตรัง สุราษฎร์ธานี ยะลา นราธิวาส ปัตตานี ฯลฯ ซึ่งลูกค้าในจังหวัดสุราษฎร์ธานีนั้นนอกจากจะเลือกซื้อควายไปฆ่าและขายแล้ว ยังนำไปเป็นควายชนตามสนามต่างๆ ในอำเภอเกาะสมุย

ในพื้นที่แห่งนี้...มีบ่อนพนันชนควายมากถึง 11 บ่อน

"ควายน้ำ" พัทลุงเคยไปสร้างชื่อเสียงให้ปลายเขาเขาดินและคู่ต่อสู้ว่าเงินเดิมพันมาให้เจ้าของมากถึง 10 ล้านบาทมาแล้ว โดยควายที่นำไปชนนั้นจะมีราคาสูงถึงตัวละ 40,000-50,000 บาท

ส่วนควายทั่วไปจะมีราคาการซื้อขายประมาณตัวละ 20,000-30,000 บาท โดยควายเพศผู้จะมีราคาแพงกว่าเพศเมียประมาณ 3,000-4,000 บาทต่อตัว

อย่างไรก็ตาม เมื่อควายไม่มีการเจาะจุมูกเหมือนควายทั่วไปในการซื้อขายจึงต้องใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นในการจับควายส่งให้ผู้ซื้อ ซึ่งผู้ที่จะเข้าไปจับควายจะต้องระมัดระวังตัวมากเป็นพิเศษ เพราะควายส่วนใหญ่จะดุเมื่อมีคนนอกเข้าไปในฝูง วิธีการจับควายก็ต้องนำขี้ควาย

(มูลควาย) มาทาเชือกที่จับและทามือ ทำเท้าเสื่อผ้า ฯลฯ เพื่อให้ฝูงควายได้ดมกลิ่นว่าเป็นกลิ่นของพวกตนในฝูง และก่อนจะจับจะต้องไปยื่นเท้าลงมาให้ควายได้ดมกลิ่น

"ในช่วงเช้าจับควาย หากมีควายตัวใดผกผัน หย่อนลิง หุตั้งในหน้าคนเข้าไปจับควายซึ่งมีเพียงคนเดียวจะต้องระมัดระวังตัวเป็นพิเศษเนื่องจากลักษณะดังกล่าวของควายซึ่งส่วนใหญ่จะเป็นควายเพศผู้ ควายแม่ลูกอ่อน จะส่ออาการดุร้าย หากพลาดพลั้งอาจจะโดนควายทำร้ายร่างกายจนเสียชีวิตได้"

ัญญะ บอกว่า การจับควายก็ใช้เชือกในลอนคล้องคอควายแล้วดึงมาเจาะจุมูกด้วยเหล็กแหลมจากนั้นก็จับมัดเท้าแล้วลากลงเรือเพื่อขึ้นไปขึ้นรถกระบะต่อไป โดยเรือหางยาวที่มีความยาวประมาณ 12-13 เมตรสามารถบรรทุกควายได้ 2-3 ตัว ส่วนรถกระบะ 1 คัน สามารถบรรทุกควายได้ประมาณ 3-5 ตัว

ทุกกระบวนการจับ "ควายน้ำ" ทั้งหมดที่กล่าวมานี้ จะต้องใช้ทักษะความชำนาญในการดำเนินการทุกขั้นตอน ณรงค์ สุทธิสังข์ ปศุสัตว์จังหวัดพัทลุงบอกว่า วิธีชีวิตของฝูงควายเหล่านี้มีเพียงแห่งเดียวของภาคใต้และมีเพียงแห่งเดียวของประเทศไทย ซึ่งก่อนหน้านี้ได้มีผู้ประกอบการการท่องเที่ยวจากต่างจังหวัดได้เข้ามาซื้อควายไปเพื่อดำเนินธุรกิจด้านการท่องเที่ยว แต่ไม่สามารถทำได้เนื่องจากสภาพแวดล้อม ภูมิอากาศ พื้นที่ต่างกัน

ที่นี่...ที่ผ่านมามีการป้องกันการเสียชีวิตของฝูง "ควาย" ในช่วงน้ำท่วมหนัก สำนักงานได้ประสานงานกับเขตห้ามล่าสัตว์ป่าทะเลน้อย เพื่อนำเครื่องจักรกลมาปรับสภาพพื้นที่บริเวณเลี้ยงควายให้มีสภาพเหมาะสมประมาณ 3-4 จุด เพื่อให้เป็นที่พักอาศัยในช่วงน้ำท่วมขังสูง

การสนับสนุนส่งเสริมการท่องเที่ยวให้สะพานเฉลิมพระเกียรติฯ 80 พรรษาเป็นจุดชมทัศนียภาพ สภาพภูมิทัศน์อันงดงามเยี่ยมชมวิถีชีวิตของฝูง "ควายน้ำ" นายสัตวแพทย์สรวิศ ธานีโต รองอธิบดีกรมปศุสัตว์ได้ประสานงานไปยังการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทยแล้ว เพื่อให้การท่องเที่ยวเข้ามาสำรวจตรวจสอบ วางแผนการดำเนินงานด้านท่องเที่ยวเชิงนิเวศต่อไป

มันใจว่าฝูง "ควายน้ำ" จะสามารถสร้างชื่อเสียงให้กับจังหวัดพัทลุงได้อย่างแน่นอน.